

Duchovního a mimořádné události

Mgr. Tibor A. Brečka
policejní kaplan (CČSH)
generální sekretář KPA

Co je viktimologie?

- *victima, ae* (lat.)
- *logos* (řeč.)

- = nauka o oběti

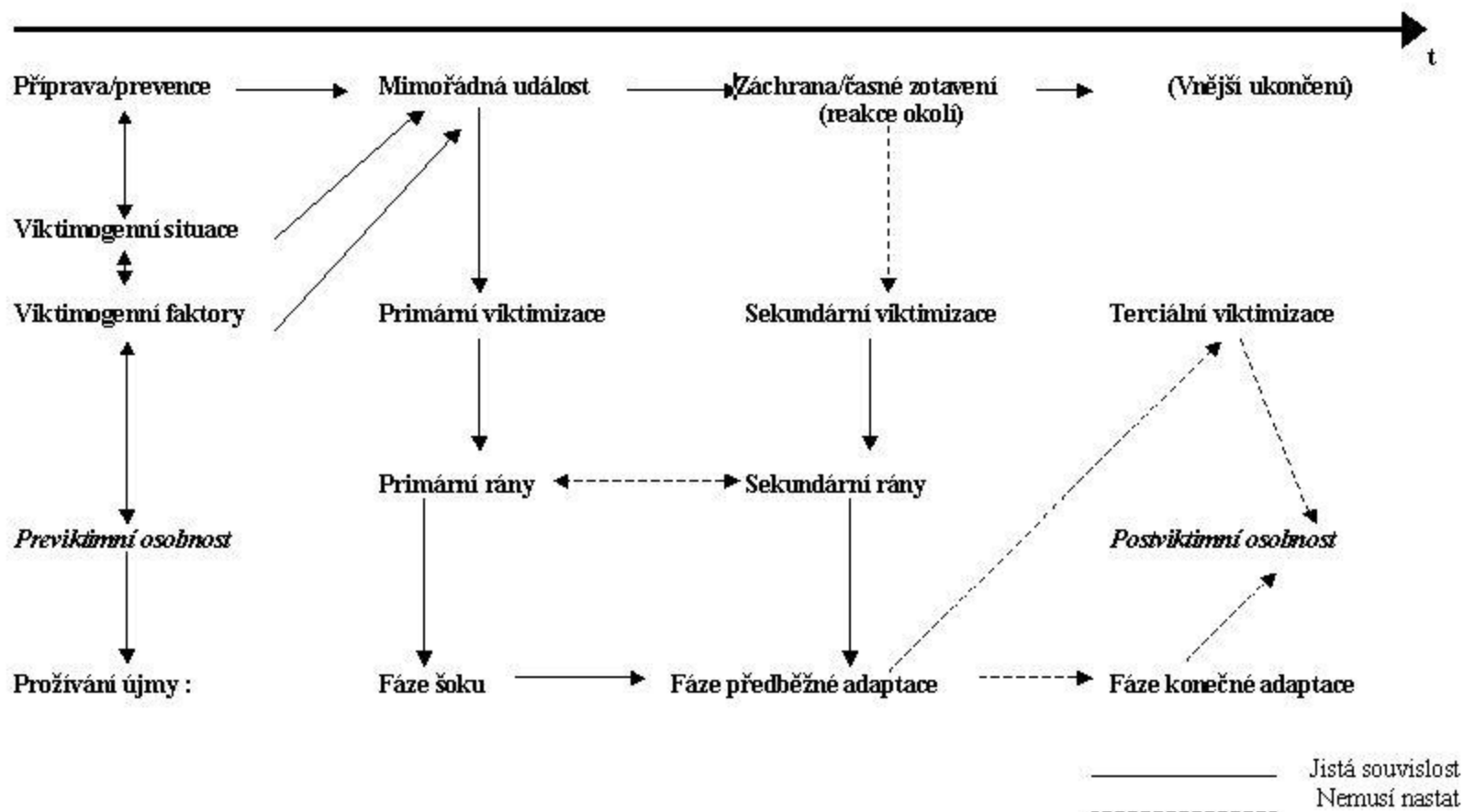

Héctor Germán Santarriaga (Mexico)

- - oběti trestných činů;
- - oběti přírodních katastrof (povodní, zemětřesení, požárů);
- - oběti velkých neštěstí (leteckých, železničních, lodních);
- oběti teroristických akcí.

Průběh viktimizace v čase

Příloha č. 3 - PSYCHOLOGICKÉ ASPEKTY VIKTIMIZACE V ČASE

Viktimizace

- viktimizace
 - primární
 - sekundární
 - (terciální)
- **viktimizační rány**
 - **primární**
 - fyzické
 - psychické
 - hmotné
 - transcendentní/religiózní (!!)
 - sekundární
 - pocit nespravedlnosti
 - pocit nedůstojnosti
 - pocit izolace

Proč 4. rána?

- Člověk = bio-psycho-soc-duch jednotka
- Bio – fyzická újma
- Psycho a soc. – finanční a emocionální
- Duch – transcendentní/duchovní újma

„Religiozita patří na nejvyšší úroveň obecnosti, lze ji předběžně přiřadit k „velké pěťce“ jako šestý faktor, prvek vstupující do velkého počtu psychických vlastností a skrze ně do nejširších oblastí lidského prožívání a jednání.“ Piedmont

Teologie x psychologie ?

- duchovenská péče a psychologická péče jsou v mnohém příbuzné, jejich kombinace může být velmi nosná, ale **nikdy nemůže jedna nahradit druhou!** Každá se totiž zabývá specifickou stránkou člověka a nelze se domnívat, že psychologie může plně nahradit teologii a teologie psychologii.

Teologie x psychologie? II.

- **spolupráce** mezi duchovními a psychology může vést k **zefektivnění** jak **práce** tzv. outdoor (aneb při mimořádných událostech), tak i k **fungování týmu**, **průběžného vzdělávání** a jeho **psychohygieně**.

Možnosti uplatnění duchovních

(vychází z celorepublikové setkání policejních kaplanů, 8.-9. 4. 2011 A.D., Praha Břevnov)

- etické vzdělávání
- vstup do programu vzdělávání policistů s informacemi o významu duchovní služby v posttraumatické intervenci
- pietní a bohoslužebná podpora
- konzultace v otázkách trestního řízení ve vztahu k náboženství
- Intervize
- přímluvná modlitba a svátostná služba (útěcha nemocných, triage)
- praktické zkušenosti z pohledu své práce
- osvěta
- kontakty na externí organizace
- asistence při oznamování nepříjemné události (úmrtí)
- zprostředkování podpory (most do komunity)
- předcházení negativním formám manipulace (vliv tzv. sekt, etc..).

Přímluvná modlitba a svátostná služba (útěcha nemocných)

- **Závěry Vyhodnocení dotazníků pro oblast psychosociální pomoci; cvičení “Podzim 2005”**
 - *Pro práci s umírajícími zajistit proškoleného duchovního*

Specifika služby

- Důležité je zdůraznit, že duchovní neslouží pouze věřícím, ale **všem lidem bez rozdílu vyznání** (tedy i tzv. ateistům). Jejich služba je právě někdy naopak mnohem více prospěšná člověku „bez vyznání“ (hledajícímu).
- Na rozdíl od našich bratrů a sester ve vězeňství, armádě či v některých nemocnicích, nemáme možnost tzv. **služby přítomnosti**, tedy tím, že je duchovní na místě k dispozici i mimo mimořádnou situaci, čímž se poněkud snižují jeho možnosti.

Použitá literatura a jiné zdroje:

- Baštecká a kol. : *Terénní krizová práce*, Grada, Praha 2005, ISBN 80-247-0708-X.
- Brečka T.A.: *Vybrané kapitoly z psychologie katastrof*, nakl. Triton, Praha 2009, ISBN 978-80-7387-330-1.
- Čírtková L. : *Policejní psychologie*, nakl. Aleš Čeněk, Plzeň 2006, ISBN 80-86898-73-3.
- *Gaudium et spes, pastorální konstituce o církvi v dnešním světě*; Dokumenty II. vatikánského koncilu, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní vydří 2002, ISBN 80-7192-438-5.
- Greenberg J.S. : *Comprehensive Stress management 6.th.ed.*, McGraw-Hill, Dubuque/IA 1999, ISBN 0-697-29434-X.
- Harsa P., Žukov I., Csémy L. : *Možnosti posuzování a měření agresivity u psychiatrických pacientů*; in : Quo vadis, psychiatria? Sborník přednášek a abstrakt VII. sjezdu České psychiatrické společnosti s mezinárodní účastí, nakl. Galén, Praha 2008, str. 35-37., ISBN 978-80-7262-567-3.
- Koutek J., Kocourková J. : *Sebevražedné chování*, Portál, Praha 2003, ISBN 80-7178-732-9.
- *Nevěřící psychologie*, časopis Psychologie dnes, ročník 14., 2008, č.3, str.25, ISSN 1212-9607.
- Říčan P. : *Psychologie náboženství*, Portál, Praha 2002, ISBN 80-7178-547-4.
- Říčan P., Janošová P. : *Eticko-spirituální aspekty zvládání vzteku u dospívajících chlapců a dívek*, Československá psychologie, roč. LII, r. 2008, č.2, str. 105-119.

- Mgr. Tibor A. Brečka
- duchovní CČSH ve spec. sl.
- policejní kaplan při PIP PČR Středočeského kraje
- psychoterapeut
- generální sekretář Křesťanské policejní asociace
- GSM: 00420777668171;
- e-mail: tibor.brecka@seznam.cz

Děkuji za pozornost
Pax et bonum

